

[Strona Główna](#) > ... > [Postępowanie Sądowe](#) > [Wideokonferencje](#) > [Przeprowadzenie Dowodu W Drodze Wideokonferencji](#) > Croatia

Przeprowadzenie dowodu w drodze wideokonferencji

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Chorwacja

1 Czy istnieje możliwość przeprowadzenia dowodu z wykorzystaniem wideokonferencji z udziałem sądu we wzywającym państwie członkowskim albo bezpośrednio przez sąd tego państwa członkowskiego? Jeżeli tak, jakie obowiązują w tym względzie procedury lub przepisy krajowe?

Metodę przeprowadzania dowodu na odległość w sprawach cywilnych określa kodeks postępowania cywilnego (*Zakon o parničnom postupku*, zwany dalej ZPP, Dziennik urzędowy Republiki Chorwacji – *Narodne Novine* – NN nr 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 155/23). Zgodnie z art. 115 akapit trzeci ZPP sąd może zarządzić przeprowadzenie określonego dowodu na odległość przy użyciu odpowiednich urządzeń audiowizualnych oraz platformy technologicznej umożliwiającej porozumiewanie się na odległość. Art. 115 akapit piąty ZPP stanowi, że sąd podejmuje decyzję o przeprowadzeniu określonego dowodu na odległość po uzyskaniu uwag w tym zakresie od stron i innych uczestników mających stawić się na posiedzenie, które odbędzie się zdalnie.

Regulamin posiedzeń zdalnych (*Pravilnik o održavanju ročišta na daljinu*, NN nr 154/22, zwany dalej Regulaminem) zawiera ustalenia dotyczące przeprowadzania posiedzeń na odległość i określonych dowodów przy użyciu odpowiednich urządzeń audiowizualnych i platform technologicznych do komunikacji na odległość. Dowód można jednak przeprowadzić w drodze wideokonferencji z udziałem sądu dopiero po wydaniu przez ministra właściwego do spraw sądownictwa decyzji, zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy o zmianie kodeksu postępowania cywilnego (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku*, NN nr 80/22), stwierdzającej, że dany sąd spełnia wymogi techniczne dotyczące nagrywania dźwięku podczas posiedzenia.

2 Czy istnieją jakieś ograniczenia co do rodzaju osób, jakie można przesłuchać w drodze wideokonferencji – np. czy w ten sposób można przesłuchać wyłącznie świadków, czy też inne osoby, np. biegłych lub strony?

Zgodnie z art. 5 ust. 1 Regulaminu termin „posiedzenie zdalne” (*ročište na daljinu*) oznacza posiedzenie, podczas którego uczestnicy postępowania korzystają z urządzenia audiowizualnego i platformy technologicznej do komunikacji na odległość. Zgodnie z art. 5 ust. 6 termin „uczestnicy postępowania” (*sudionici postupka*) oznacza sąd, strony, interwenientów, adwokatów, przedstawicieli prawnych, świadków, biegłych i inne osoby uczestniczące w postępowaniu.

3 Jakie ewentualne ograniczenia istnieją w odniesieniu do rodzaju dowodu, jaki można przeprowadzić w drodze wideokonferencji?

Zgodnie z art. 12 Regulaminu podczas posiedzenia zdalnego sąd może, oprócz przesłuchania świadków i biegłych, przeprowadzić także inne dowody, jeżeli ich charakter na to pozwala. W takim przypadku strony mogą przedstawiać uwagi przed posiedzeniem lub w jego trakcie.

4 Czy istnieją jakieś ograniczenia co do miejsca przesłuchania osoby przy wykorzystaniu wideokonferencji – np. czy musi się ono odbyć w sądzie?

Art. 7 ust. 1 Regulaminu stanowi, że uczestnicy postępowania komunikują się z sądem z sali wyposażonej w platformę technologiczną do komunikacji na odległość, z której mogą bezproblemowo komunikować się z pozostałymi uczestnikami postępowania. Art. 7 ust. 2 Regulaminu stanowi, że uczestnik postępowania, który po wezwaniu do stawienia się na posiedzenie nie jest w stanie uczestniczyć w nim zdalnie, może wziąć udział w posiedzeniu w budynku sądu po uprzednim poinformowaniu o tym sądu.

5 Czy dozwolone jest rejestrowanie przesłuchań przeprowadzanych w drodze wideokonferencji, a jeżeli tak, to czy dostępne są odpowiednie środki techniczne?

Zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy o zmianie kodeksu postępowania cywilnego (NN nr 80/22) minister właściwy do spraw sądownictwa wyda decyzję określającą, czy poszczególne sądy spełniły wymogi techniczne dotyczące nagrywania dźwięku podczas posiedzenia.

6 W jakim języku powinno być prowadzone przesłuchanie: a) w przypadku wniosków składanych na podstawie art. 12–14 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów; b) w przypadku bezpośredniego przeprowadzania dowodu na podstawie art. 19–21 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów?

Strony i inni uczestnicy postępowania mają prawo posługiwać się własnym językiem podczas posiedzenia i innych ustnych czynności procesowych przed sądem. Jeżeli postępowania nie prowadzi się w języku strony lub innych uczestników postępowania, treść posiedzenia i dokumentów wykorzystywanych w jego trakcie w celu przeprowadzenia dowodu tłumaczy się ustnie na język tych osób.

7 Jeżeli konieczna jest obecność tłumacza ustnego, kto odpowiada za zapewnienie jego obecności i gdzie tłumacz powinien się znajdować: a) w przypadku wniosków składanych na podstawie art. 12–14 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów; b) w przypadku bezpośredniego przeprowadzania dowodu na podstawie art. 19–21 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów?

Strony i innych uczestników postępowania informuje się o przysługującym im prawie do uczestniczenia w postępowaniu ustnym przed sądem w ich własnym języku z pomocą tłumacza ustnego. Mogą oni zrzec się prawa do tłumaczenia ustnego, składając oświadczenie, że znają język, w którym prowadzone jest postępowanie. Poinformowanie ich o przysługującym im prawie oraz złożone oświadczenia odnotowuje się w protokole. Tłumaczenie ustne wykonują tłumacze ustni, a jego koszty ponoszą korzystające z niego strony lub inni uczestnicy postępowania.

8 Jaką procedurę stosuje się przy organizacji przesłuchania oraz powiadamianiu osoby, która ma zostać przesłuchana, o terminie i miejscu przesłuchania? a) w przypadku wniosków składanych na podstawie art. 12-14 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów; b) w przypadku bezpośredniego przeprowadzania dowodu na podstawie art. 19-21 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów? W obu przypadkach – z jakim wyprzedzeniem należy ustalić termin przesłuchania, aby osoba, która ma zostać przesłuchana, otrzymała powiadomienie z odpowiednim wyprzedzeniem?

Zgodnie z art. 114 ust. 2 ZPP sąd wzywa na posiedzenie w odpowiednim terminie zarówno strony, jak i wszelkie inne osoby, których obecność uzna za konieczną. Wezwanie do stawienia się przed sądem doręcza się stronie wraz z wnioskiem skutkującym wszczęciem postępowania i w wezwaniu wskazuje się miejsce, salę i godzinę posiedzenia. Jeżeli wraz z wezwaniem nie doręcza się wniosku, w wezwaniu wskazuje się strony, przedmiot sporu oraz działania, jakie należy podjąć na rozprawie (art. 114 ust. 2 ZPP).

W przypadku posiedzenia zdalnego sąd, zgodnie z art. 6 ust. 2 Regulaminu, wskaże w wezwaniu:

- która platforma technologiczna do komunikacji na odległość będzie wykorzystywana;
- link umożliwiający dostęp do tej platformy technologicznej lub informację o tym, kiedy i w jaki sposób link zostanie przesłany;
- w razie potrzeby, wszelkie ostrzeżenia związane z platformą technologiczną do komunikacji na odległość, o których należy wyraźnie poinformować uczestników postępowania;
- informację dla stron, że oświadczenia lub dokumenty można składać w formacie pdf przed posiedzeniem;
- numer telefonu lub adres e-mail, z którego uczestnicy postępowania mogą skorzystać, aby zgłosić sądowi trudności techniczne uniemożliwiające im udział w posiedzeniu zdalnym.

9 Jakie koszty wiążą się z wykorzystaniem wideokonferencji do przeprowadzenia dowodu i jak powinny one być pokrywane?

Orzekając o kosztach postępowania, sąd zasądzi od strony zwrot tylko tych kosztów, które były niezbędne do przeprowadzenia postępowania. Sąd ustala, które koszty można uznać za niezbędne, a także określa ich kwotę po dogłębnym zbadaniu wszystkich okoliczności, biorąc pod uwagę w szczególności przepisy dotyczące etapu przygotowawczego poprzedzającego rozprawę, obejmującego złożenie oświadczeń pisemnych oraz przeprowadzenie jednego wysłuchania wstępnego i jednej rozprawy.

Strona, która wystąpi o przeprowadzenie dowodu, zostanie zobowiązana zarządzeniem sądowym do uprzedniego uiszczenia wymaganej zaliczki na pokrycie przewidywanych kosztów przeprowadzenia dowodu. Jeżeli o przeprowadzenie dowodu wnoszą obie strony lub jeżeli przeprowadzenie dowodu zarządza sąd z urzędu, sąd wezwie każdą ze stron do uiszczenia połowy kwoty wymaganej do pokrycia kosztów. Jeżeli sąd zarządził przeprowadzenie dowodu z urzędu, może zarządzić uiszczenie tej kwoty tylko przez jedną ze stron.

Strona, której powództwo oddalono w całości, pokrywa koszty strony przeciwnej oraz interwenienta, który przystąpił do postępowania. Interwenient strony przegrywającej pokrywa koszty czynności podjętych przez tę stronę.

W przypadku częściowego uwzględnienia żądań stron sąd w pierwszej kolejności określa, w jakim odsetku uwzględni żądania obu stron, następnie odejmuje odsetek uwzględnionych żądań tej strony, w przypadku której ten odsetek jest mniejszy, od odsetka uwzględnionych żądań strony przeciwnej, po czym ustala kwotę kosztów indywidualnych i kosztów łącznych poniesionych przez stronę, w przypadku której odsetek uwzględnionych żądań jest większy, niezbędnych do właściwego przeprowadzenia postępowania, a następnie zasądza zwrot części takich kosztów łącznych tej stronie w wysokości odpowiadającej odsetkowi obliczonemu na podstawie odsetków uwzględnionych żądań obu stron postępowania. Odsetek żądań uwzględnionych w postępowaniu sąd określa na podstawie uznanych roszczeń, uwzględniając również moc dowodów powołanych na ich

potwierdzenie.

10 Jakie są ewentualne wymogi dotyczące poinformowania osoby przesłuchiwanej bezpośrednio przez sąd wzywający, że występuje ona na zasadzie dobrowolności?

Świadkowie otrzymują pisemne wezwanie wskazujące imię i nazwisko osoby wezwanej, czas i miejsce wezwania, sprawę, w związku z którą zostali wezwani, oraz informację, że zostali wezwani w charakterze świadków. W wezwaniu poucza się świadków o konsekwencjach nieusprawiedliwionej nieobecności oraz o przysługującym im prawie do zwrotu poniesionych kosztów. Sędzia poucza świadków, że mogą oni odmówić składania zeznań w kwestiach, o których dowiedzieli się działając w charakterze przedstawiciela strony lub spowiednika religijnego strony lub innej osoby, a także w trakcie wykonywania zawodu adwokata, lekarza lub w trakcie pełnienia obowiązków zawodowych lub innego rodzaju działalności, wiążących się z obowiązkiem zachowania poufności informacji uzyskanych w trakcie pełnienia tych obowiązków zawodowych lub tej działalności. Świadek może ponadto odmówić odpowiedzi na poszczególne pytania, jeżeli będzie miał ku temu uzasadnione podstawy, a w szczególności jeżeli udzielenie odpowiedzi na takie pytanie naraziłoby na zhańbienie, dotkliwą szkodę majątkową lub odpowiedzialność karną świadka, jego krewnego w linii prostej dowolnego stopnia lub krewnego w linii bocznej do trzeciego stopnia pokrewieństwa, w tym małżonka lub powinowatych do drugiego stopnia powinowactwa – nawet po zakończeniu małżeństwa – opiekuna lub wychowanka, przysposabiającego lub przysposobionego. Sędzia orzekający w składzie jednoosobowym lub przewodniczący składu sędziowskiego poucza świadka o możliwości odmowy udzielenia odpowiedzi na niektóre pytania.

11 Jaką procedurę stosuje się w celu zweryfikowania tożsamości osoby, która ma zostać przesłuchana?

Sąd zwraca się do świadka, którego przesłuchanie zaproponowano w postępowaniu dowodowym, o dostarczenie sądowi, przed posiedzeniem zdalnym, kopii lub skanu dowodu tożsamości lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby, która ma zostać przesłuchana, lub w miarę możliwości ustala tożsamość świadka w inny sposób (art. 8 ust. 1 Regulaminu). Podczas posiedzenia zdalnego sąd zwraca się do pozostałych uczestników postępowania o podanie informacji niezbędnych do ich identyfikacji i w razie potrzeby ustala ich tożsamość zgodnie z odpowiednim ustępem niniejszego artykułu (art. 8 ust. 2 Regulaminu). Sąd określa, za pomocą jakich środków komunikacji należy przekazać sądowi informacje, o których mowa w niniejszym artykule (art. 8 ust. 3 Regulaminu).

12 Jakie są obowiązujące wymogi dotyczące składania przysięgi lub przyrzeczenia i jakie informacje od sądu wzywającego są wymagane w przypadku złożenia przysięgi lub przyrzeczenia podczas bezpośredniego przeprowadzania dowodu zgodnie z art. 19–21 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania dowodów?

Sąd może postanowić, że świadek złoży przysięgę przed przesłuchaniem lub po złożeniu zeznań. Przysięgę składa się ustnie, wypowiadając następujące słowa: „Przysięgam na mój honor, że odpowiedziałem zgodnie z prawdą na każde pytanie zadane przez sąd i że nie zataiłem żadnych znanych mi informacji dotyczących tej sprawy”. Świadkowie niemi, którzy potrafią czytać i pisać, podpisują tekst przysięgi, a świadkowie niesłyszący odczytują tekst przysięgi. Jeżeli świadkowie głusi lub niemi nie potrafią czytać lub pisać, są oni zaprzysięgani z pomocą tłumacza ustnego. Jeżeli świadek jest ponownie przesłuchiwany, nie składa on ponownie przysięgi, lecz przypomina się mu treść przysięgi złożonej wcześniej. Świadkowie, którzy w chwili przesłuchania nie osiągnęli pełnoletności lub nie są w stanie zrozumieć znaczenia przysięgi, nie mają obowiązku jej składania.

13 W jaki sposób zapewnia się w miejscu przeprowadzania

wideokonferencji obecność osoby do kontaktów, do której sąd wzywający może się zwracać, oraz osoby, która jest dostępna w dniu przesłuchania i zajmuje się obsługą sprzętu do przeprowadzenia wideokonferencji oraz rozwiązuje ewentualne problemy techniczne?

Przed zaplanowaniem posiedzenia zdalnego sąd bada, czy spełnione są wymogi techniczne i inne wymogi dotyczące posiedzenia (art. 11 ust. 1 Regulaminu). Jeżeli po zaplanowaniu posiedzenia zdalnego, ale przed jego rozpoczęciem, okaże się, że posiedzenie nie może odbyć się w wyznaczonym terminie, sąd odroczy je i zaplanuje nowe posiedzenie zdalne lub w budynku sądu, w zależności od przyczyn wcześniejszego braku możliwości jego przeprowadzenia (art. 11 ust. 2 Regulaminu). W takim przypadku posiedzenie może odbyć się w wyznaczonym czasie w budynku sądu, zamiast zdalnie, jeżeli okoliczności sprawy na to pozwalają (art. 11 ust. 3 Regulaminu). Jeżeli podczas posiedzenia zdalnego pojawią się trudności techniczne, sąd postara się je rozwiązać i kontynuować posiedzenie. Jeżeli nie jest możliwe kontynuowanie posiedzenia z udziałem wszystkich uczestników postępowania, lecz tylko niektórych z nich, i jeżeli nie utrudni to prowadzenia dyskusji jednej ze stron, sąd kontynuuje posiedzenie. W przeciwnym razie sąd działa zgodnie z ust. 2 tego artykułu przedstawionym powyżej (art. 11 ust. 4 Regulaminu).

14 Czy od sądu wzywającego wymaga się przekazania jakichkolwiek dodatkowych informacji?

Sąd wzywający nie jest proszony o dostarczenie dodatkowych informacji.

■ Ostatnia aktualizacja: 31/10/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.